

omgevingsdienst
HAAGLANDEN

Gemeente Delft
T.a.v. de heer G. Bloemhof
Postbus 78
2600 ME DELFT

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag
Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 899 02
E vergunningen@odh.nl
I www.odh.nl

Datum
31 JAN. 2019

Uw Brief
14 november 2018

Ons Kenmerk
ODH-2018-00168191

Afdeling
Toetsing &
Vergunningverlening Milieu

Contactpersoon
C.C.L. van der Pijl

Bijlage(n)
-

Uw Kenmerk
3810639

Zaaknummer
00535304

Team
T&V Bodem, Grondwater &
Ontgronding

Telefoonnummer
06 528 84 445

Betreft
Melding derde reductiestap grondwateronttrekking Delft Noord

E-mail
charles.van.der.pijl@odh.nl

Geachte heer Bloemhof,

Op 14 november 2018 heeft u schriftelijk (kenmerk 3810639) gemeld dat u het onttrekkingsdebiet van de grondwateronttrekking Delft Noord met 120 m³ per uur wilt reduceren om te komen tot een onttrekkingsdebiet van circa 840 m³ per uur. Het onttrekkingsdebiet bedraagt momenteel circa 960 m³ per uur, na een eerste reductie met 120 m³ per uur tot een onttrekkingsdebiet van 1.080 m³ per uur in 2017 en een tweede reductie met nog eens 120 m³ per uur in 2018. U verzoekt ons het voornemen tot de derde reductie te beoordelen en de gemeente in kennis te stellen van het oordeel en de datum waarop de reductie zou mogen worden geëffectueerd.

Besluit

Gezien de geringe voorgenomen grondwateronttrekkingsreductie, waarbij gezien de uitgevoerde onderzoeken en ervaringen in het verleden mag worden verwacht dat deze reductie niet zal leiden tot (significant) negatieve effecten op omgevingsbelangen, mag het onttrekkingsdebiet voor de grondwateronttrekking Delft Noord te Delft vanaf 1 april 2019 worden gereduceerd tot 840 m³ per uur. Bij de reductie dient te worden voldaan aan de voorwaarden A tot en met H van dit besluit.

Informatie

Indien u nog vragen en/of opmerkingen heeft, kunt u contact opnemen met de contactpersoon uit het briefhoofd. Wij verzoeken u daarbij het zaaknummer te vermelden.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Indienen bezwaarschrift

Bent u het niet eens met dit besluit? En bent u belanghebbende? Dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Stuur uw bezwaar uiterlijk binnen 6 weken na de dag van bekendmaking van dit besluit naar:

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, t.a.v. het Awb-secretariaat, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag.

In het bezwaarschrift moet het volgende staan:

- de naam en het adres van de indiener;
- de datum en handtekening;
- een duidelijke omschrijving van het besluit waartegen u bezwaar maakt (maak een kopie of noem het kenmerk);
- de argumenten voor bezwaar.

Om uw bezwaar zo snel mogelijk af te kunnen handelen, verzoeken wij u ook uw telefoonnummer te vermelden.

Bij spoedeisend belang is het mogelijk een voorlopige voorziening te vragen bij de voorzieningenrechter van de Sector Bestuursrecht van de Rechtbank Den Haag, Postbus 20302, 2500 EH Den Haag. In dat geval moet u griffierecht betalen. U moet wel eerst een bezwaarschrift hebben ingediend.

Het is ook mogelijk om een verzoek om voorlopige voorziening digitaal bij de rechtbank in te dienen via het Digitaal loket bestuursrecht (<http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht.aspx>). Voor het digitaal verzenden van het verzoek om voorlopige voorziening moet u beschikken over DigiD.

Voor nadere informatie over de bezwaarschriftenprocedure verwijzen wij u naar de website www.zuid-holland.nl.

Wij verzoeken u een kopie van een verzoek om voorlopige voorziening te zenden aan de Omgevingsdienst Haaglanden, Afdeling Toetsing & Vergunningverlening Milieu, Postbus 14060, 2501 GB Den Haag of per e-mail (vergunningen@odh.nl).

VOORWAARDEN

- A. De grondwateronttrekkingsreductie mag niet worden geëffectueerd indien uit monitoringsresultaten over de periode van 1 april tot en met 31 december 2018 blijkt dat de stijghoogte in het eerste watervoerende pakket in de peilbuizen B37E3507, B37E0275, B37E3473, B37E0312 en B37E3502 tijdens één of meerdere meetmomenten hoger is gemeten dan de voor deze peilbuizen in tabel 2 van bijlage 1 (Criteria voor doorvoeren derde afbouwstap (kenmerk 3810646) van de melding van 14 november 2018 aangegeven grenswaarden. Indien blijkt dat er op één of meerdere momenten sprake was van een overschrijding zoals hierboven beschreven, maar dit aantoonbaar optrad in een periode waarin door onvoorziene omstandigheden of onderhoud aan het onttrekkingsstelsel langer dan vier uur minder dan 920 m³ grondwater per uur kon worden onttrokken, dan valt dit buiten het vorengenoemde verbod op de start van de derde grondwateronttrekkingsreductie. Bedoelde afwijkingen dienen ter beoordeling aan ons te worden voorgelegd via toezicht@odh.nl.
- B. De grondwateronttrekkingsreductie moet worden geëffectueerd in de maanden april, mei, juni, juli, augustus en/of september.
- C. De grondwateronttrekkingsreductie moet worden geëffectueerd in minstens drie stappen. Tussen twee stappen dient een periode van minimaal twee weken te worden gewacht.
- D. Gedurende het hele kalenderjaar waarin de grondwateronttrekkingsreductie wordt geëffectueerd, dient de monitoring te worden uitgevoerd op de wijze (zelfde meetpunten en frequenties) zoals opgenomen in de monitoringsrapportage 'Grondwateronttrekking Delft-Noord resultaten monitoring 2015', Nelens & Schuurmans, dossier R0143, 16 februari 2017). Indien het door onvoorziene omstandigheden niet mogelijk blijkt om een peilbuis (opgenomen in voorschrift 7a van de wijzigingsvergunning van 23 april 2015 en in onderstaande voorwaarde E) te (laten) monitoren, dient dit aan ons te worden gemeld via toezicht@odh.nl. Wij kunnen vervolgens beslissen of een vervangende peilbuis moet worden geplaatst of dat het monitoringsnetwerk nog voldoende gegevens genereert om de effecten goed te kunnen monitoren.
- E. De volgende peilbuizen dienen (in aanvulling op de vijf peilbuizen in het eerste watervoerende pakket, zoals opgenomen in voorschrift 7a van de wijzigingsvergunning van 23 april 2015) te worden opgenomen in het meetnet voor het meten van de freatische grondwaterstanden:
Peilbuis 11-1.29	RD-coördinaten X: 84671 en Y: 447826
Peilbuis 11-1.30	RD-coördinaten X: 84490 en Y: 448072
Peilbuis 11-1.31	RD-coördinaten X: 84313 en Y: 447963
Peilbuis 11-1.32	RD-coördinaten X: 84256 en Y: 447988
Peilbuis 11-1.33	RD-coördinaten X: 84225 en Y: 447865
Peilbuis 11-1.34	RD-coördinaten X: 84287 en Y: 447788
- Voordat de tweede grondwateronttrekkingsreductie mag worden geëffectueerd, dienen de freatische grondwaterstanden in deze peilbuizen in de periode binnen één week voor aanvang minimaal twee keer te zijn gemeten. Vervolgens dienen de freatische grondwaterstanden in deze peilbuizen eenmaal per etmaal te worden gemeten en geregistreerd.
- F. Minimaal één week voor aanvang van de grondwateronttrekkingsreductie dient een QuickScan rapportage bij ons te zijn ingediend via toezicht@odh.nl. De QuickScan rapportage dient alle monitoringsgegevens tot minimaal één jaar terug van de vijf peilbuizen zoals opgenomen in voorschrift 7a van de wijzigingsvergunning van 23 april 2015 te beschrijven, alsmede van de zes peilbuizen zoals bedoeld onder E van onderhavig besluit. Binnen twee maanden na de uitvoering van de grondwateronttrekkingsreductie dient nogmaals een QuickScan rapportage bij ons te zijn ingediend via toezicht@odh.nl. Deze rapportage dient alle monitoringsgegevens van genoemde peilbuizen te bevatten tot één maand na uitvoering van de grondwateronttrekkingsreductie. Hierbij

**omgevingsdienst
HAAGLANDEN**

dient aanvullend te worden beschouwd of bij stijging van de (natuurlijke) grondwaterstanden en stijghoogten in het najaar en de winter negatieve effecten mogen worden verwacht. Bij genoemde beschouwing dienen de gevolgen van eventuele debietverplaatsing over de bronnen voor de freatische grondwaterstand en de stijghoogte in het eerste watervoerende pakket te worden meegenomen.

- G. Een volledige monitoringsrapportage van alle metingen over het jaar 2018 dient uiterlijk twee weken voorafgaand aan de grondwateronttrekkingsreductie te worden ingediend via toezicht@odh.nl. Een volledige monitoringsrapportage van alle metingen over het jaar waarin de derde grondwateronttrekkingsreductie is gerealiseerd, dient uiterlijk 1 april in het daaropvolgende jaar te worden ingediend via toezicht@odh.nl.
- H. Indien vóór, tijdens of na de grondwateronttrekkingsreductie uit monitoringsgegevens blijkt dat de hydrologische effecten en/of zettingseffecten groter zijn dan op grond van de totale onttrekkingsreductie mag worden verwacht en/of schade aan belangen van derden is waargenomen en/of dreigt, dient onverwijld contact met ons te worden opgenomen via toezicht@odh.nl. Wij kunnen vervolgens beslissen welke maatregelen dienen te worden genomen en of de grondwateronttrekkingsreductie mag worden gestart, voortgezet, dient te worden beperkt of dient te worden gestaakt.

omgevingsdienst HAAGLANDEN

OVERWEGINGEN

Vergunningensituatie

Bij besluit van 14 juli 1987, kenmerk 220632/1, hebben Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland op grond van de Grondwaterwet (thans Waterwet) aan Gist-Brocades NV te Delft een vergunning verleend voor het onttrekken van grondwater ten behoeve van bedrijfs(koel)processen op het bedrijfsterrein van Gist-Brocades NV te Delft. Bij besluit van 16 september 1997, kenmerk DWM/143756, hebben Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland op grond van de Grondwaterwet (thans Waterwet) aan Gist-Brocades NV te Delft een vergunning verleend, waarbij de vergunning van 14 juli 1987 is ingetrokken. De nieuwe vergunning was verleend in verband met een gewenste verruiming van de hoeveelheid te onttrekken grondwater.

Als rechtsopvolger van Gist-Brocades BV is tot 2009 DSM Anti-Infectives BV (DSM) houdster van bovengenoemde vergunning en wijzigingsvergunning geweest. Per 1 mei 2009 werd de verantwoordelijkheid voor de onttrekking overgenomen door de Gemeenschappelijke Regeling Beheer Grondwateronttrekking Delft Noord (vanaf hier: GR) te Delft. Bij brief van 17 september 2009 (kenmerk PZH-2009-127913513) hebben Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland bevestigd dat de genoemde vergunning en wijzigingsvergunning per 1 mei 2009 op naam van de GR stond geregistreerd.

Bij besluit van 7 juni 2010, kenmerk PZH-2010-177411605, hebben Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland op grond van de Grondwaterwet (thans Waterwet) aan de GR een (ambtshalve) wijziging van de vergunning van 16 september 1997 verleend. De wijziging betrof het beperken van de maximale onttrekkingshoeveelheden en het opnemen van voorschriften omtrent het beëindigen of verminderen van de onttrekking en het afdichten van de putten.

Bij besluit van 23 april 2015 (kenmerk ODH-2014-00628035) hebben wij op grond van de Waterwet aan de GR een wijziging van de vergunning van 16 september 1997 en de wijzigingsvergunning van 7 juni 2010 verleend. De wijziging had betrekking op het verplaatsen van de onttrekkingsbronnen naar andere percelen. Verder zijn in deze wijzigingsvergunning de (verouderde) voorschriften aangepast aan de huidige onttrekkingssituatie en zijn de voorschriften samengevoegd opgenomen in de wijzigingsvergunning. De voorschriften in de eerdere vergunning en wijzigingsvergunning zijn hiermee komen te vervallen.

Per 1 maart 2016 is de verantwoordelijkheid voor de onttrekking overgenomen door de gemeente Delft. Bij brief van 24 maart 2016 (kenmerk ODH-2016-00030482) hebben wij bevestigd dat de genoemde vergunning en wijzigingsvergunningen op naam van de gemeente Delft staan geregistreerd.

Onttrekkingssituatie en eerste en tweede reductie grondwateronttrekking

De gemeente Delft (en eerder DSM en de GR) onttrekt in omvangrijke mate grondwater. Dergelijke onttrekkingen kunnen bij het significant verminderen, of het stopzetten ervan, grote effecten hebben op de grondwaterstanden en het -stromingspatroon in de omgeving, met alle mogelijke gevolgen van dien voor het bodem-, grondwater- en oppervlaktewaterbeheer. Hierbij valt onder andere te denken aan het optreden van zettingen en aan effecten op (de stabiliteit van) waterkeringen. Onderzoek¹ wijst uit dat dit ook het geval zou kunnen zijn voor deze onttrekking in Delft. Vandaar dat het naar mening van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland in de rede lag om een reductie of stopzetting van een dergelijke onttrekking tijdig voordien te laten melden door vergunninghoudster. Gezien het vorenstaande is dan ook bij besluit van Gedeputeerde Staten

¹ 'Quickscan DSM-spoorzone: Verkenning van duurzame oplossingsrichtingen voor het waterbeheer in Delft en omgeving', TNO, september 2005, evenals 'Grondwatereffecten aan de oppervlakte (gebracht) onderzoek naar effecten van stopzetting grondwateronttrekking DSM Delft', Deltares, kenmerk 2008-U-R0960/A, november 2008.

omgevingsdienst HAAGLANDEN

van Zuid-Holland van 7 juni 2010 (kenmerk PZH-2010-177411605) de bestaande vergunning van 16 september 1997 ambtshalve gewijzigd. Aan de bestaande vergunning was middels deze wijziging (onder andere) het onderstaande voorschrift 15 toegevoegd.

Beëindigen of verminderen onttrekking

- 15a. Vergunninghoudster gaat niet over tot beëindiging of vermindering van de onttrekking dan nadat het voornemen daartoe, per aangetekende brief, aan ons is gemeld en wij naar aanleiding daarvan, gebaseerd op een actuele onderzoeksrapportage betreffende de mogelijke gevolgen ervan, hebben bepaald op welke datum de voorgenomen beëindiging of vermindering mag worden geëffectueerd.
- 15b. Bij het bepalen van de datum waarop de voorgenomen beëindiging of vermindering mag worden geëffectueerd als bedoeld in voorschrift 15, onder a, wordt, op basis van de beschikbare onderzoeken, het uitgangspunt gehanteerd dat per vermindering van de onttrekking met 120 m³/uur een jaar nodig is voor het treffen van maatregelen. Een actuele onderzoeksrapportage kan aanleiding zijn om hiervan af te wijken.

Bij besluit van 23 maart 2017 hebben wij, onder voorwaarden, besloten (kenmerk ODH-2017-00031123) dat het uurdebiet van de grondwateronttrekking vanaf 1 april 2017 met 120 m³ per uur mocht worden gereduceerd tot een onttrekkingsdebiet van 1.080 m³ per uur. Bij besluit van 25 januari 2018 hebben wij, onder ongeveer gelijke voorwaarden, besloten (kenmerk ODH-2018-00001577) dat het uurdebiet van de grondwateronttrekking vanaf 1 april 2018 met nogmaals 120 m³ per uur mocht worden gereduceerd tot een onttrekkingsdebiet van 960 m³ per uur. De voorwaarden hadden in beide gevallen betrekking op de periode en fasering waarin de reductie mocht worden geëffectueerd, de monitoring van effecten van de reductie op de omgeving en de rapportage van de monitoring. De reducties zijn daadwerkelijk geëffectueerd in 2017 en 2018, waarbij in beide jaren gefaseerd in drie stappen van circa 40 m³ per uur is afgebouwd.

Conform de aan ons besluit gekoppelde voorwaarden heeft voorafgaand aan de twee reductiemomenten, tijdens de twee reductiemomenten en ook na de twee reductiemomenten een monitoring plaatsgevonden van de stijghoogten in het eerste watervoerende pakket, de freatische grondwaterstanden en maaiveldrijzingen- en dalingen. Uiterlijk één week voorafgaand aan de grondwateronttrekkingsreducties diende een eerste QuickScan rapportage bij ons te worden ingediend. Deze QuickScan rapportages hebben wij op respectievelijk 24 april 2017 en 24 april 2018 ontvangen. De rapportages bevatten de meest recente monitoringsgegevens, zodat deze als referentiesituatie konden dienen op het moment dat de onttrekkingsreductie voor het betreffende jaar werd geëffectueerd. Op 5 oktober 2017 en 31 augustus 2018 hebben wij een jaarlijkse tweede Quickscan rapportage ontvangen. Deze rapportages bevatten de monitoringsgegevens tot één maand na de effectivering van de onttrekkingsreductie van het betreffende jaar.

Uit vorengenoemde QuickScans is gebleken dat beide onttrekkingsreducties niet hebben geleid tot stijgingen van de freatische grondwaterstanden. De stijghoogteveranderingen in het eerste watervoerende pakket zijn geringer gebleken dan op basis van de eerder uitgevoerde studies mag worden verwacht. De monitoringsresultaten geven geen aanleiding te verwachten dat in het najaar en de winter (wanneer de natuurlijke freatische grondwaterstanden en stijghoogten hoger liggen) dusdanige extra stijgingen van freatische grondwaterstanden en stijghoogten plaatsvinden, dat negatieve effecten op omgevingsbelangen mogen worden verwacht. Naar aanleiding van de uitgevoerde QuickScans zijn derhalve zowel in 2017 als in 2018 geen te nemen aanvullende maatregelen opgelegd.

omgevingsdienst HAAGLANDEN

Verzoek derde reductie grondwateronttrekking

Op 14 november 2018 heeft u schriftelijk (kenmerk 3810639, briefdatum 14 november 2018) melding gedaan dat u het onttrekkingsdebiet van de grondwateronttrekking Delft Noord met 120 m³ per uur wilt reduceren om te komen tot een onttrekkingsdebiet van circa 840 m³ per uur. U geeft een aantal redenen voor de derde reductie, uit te voeren in 2019:

- Het afbouwen van de onttrekking is gewenst vanuit het perspectief dat de natuurlijke grondwatersituatie in de randstad zich herstelt, vanuit duurzaamheids- en financieel oogpunt. Het jaarlijks naar zee pompen van de grote hoeveelheid grondwater, zonder dat dit (grotendeels) nog benut wordt, kost de maatschappij veel geld en energie;
- Inmiddels is er door de gemeente negen jaar ervaring met de grondwateronttrekking opgebouwd. Er zijn diverse momenten geweest dat het debiet door technische mankementen niet (volledig) kon worden gerealiseerd. Tijdens deze momenten is geen overlast voor de omgeving gebleken. Ook op basis van gegevens uit een verder verleden zijn schommelingen in de debieten van soms 300 m³ gebleken, zonder dat daarbij overlast is gebleken;
- Er is inmiddels een omvangrijk monitoringssysteem opgetuigd. In 2017 en 2018 heeft de gemeente twee structurele afbouwstappen doorgevoerd, waarbij middels intensieve monitoring nauwlettend de effecten op de omgeving in de gaten zijn gehouden. Er zijn daarbij ieder jaar twee tussentijdse rapportages (Quickscans) opgesteld, één vlak vóór en één vlak na de afbouwstap. Uit deze eerste afbouwstappen zijn tijdens de uitgevoerde monitoring en quickscans geen effecten naar voren gekomen op het freatische grondwater. De gesignaleerde effecten op het diepere grondwater in het eerste watervoerend pakket vielen ruim binnen de verwachting. Op basis van de ervaringen met de in 2017 en 2018 doorgevoerde afbouwstappen en de in het verleden grote variatie in het onttrokken debiet, voorziet de gemeente als gevolg van de voorgenomen derde onttrekkingsreductie geen problemen of noodzaak voor aanvullende mitigerende maatregelen in de omgeving;
- De gemeente wil van de ervaringen en monitoring van de eerste grondwateronttrekkingsreducties leren om zo inzicht te krijgen in wat volgende afbouwstappen voor effect op de omgeving kunnen hebben.

Het voornemen bestaat de debietreductie stapsgewijs in enkele maanden uit te voeren in het voorjaar / de zomer van 2019. Uit een recente trendanalyse door de gemeente blijkt de natuurlijke trend dat in het voorjaar en zomer de stijghoogtes in het eerste watervoerende pakket uitzakken door de verminderde neerslag na de winter. In het voorjaar en de zomer zijn de natuurlijke stijghoogten in het eerste watervoerende pakket lager door verminderde neerslag ten opzichte van het najaar en de winter. Het is gunstig om de reductie juist dan door te voeren, omdat eventuele stijghoogte- en grondwaterstandsverhogingen dan niet snel zullen leiden tot grondwateroverlast of andere problemen voor de omgeving. Door goed te monitoren kunnen de effecten worden gemeten, beschouwd en getoetst aan eerder opgestelde rapportages, zodat een plan kan worden gemaakt voor een eventuele verdere reductie in een volgend voorjaar.

In afwijking van de grondwateronttrekkingsreductie in de voorgaande jaren heeft u voor 2019 tevens het voornemen tot een ruimtelijke debietverplaatsing in het puttenveld. De onttrekkingsputten liggen verspreid over het terrein van DSM, langs de Meeslaan en langs de Prinses Beatrixlaan. In het voorjaar van 2019 is het noodzakelijk om een deel van het debiet te verplaatsen van het oude (DSM-terrein) naar het nieuwe deel (Meeslaan en Prinses Beatrixlaan) van de installatie. Het betreft een verschuiving van 90 m³ per uur. De gemeente is voornemens deze verschuiving in drie tussenstappen uit te voeren en qua tijdstip te laten samenvallen met de tussenstappen van de derde reductie van de grondwateronttrekking.

Op basis van het bovenstaande verzoekt u ons om het voornemen tot uitbreiding van de reductie te beoordelen en de gemeente in kennis te stellen van het oordeel en de datum waarop de reductie zou mogen worden geëffectueerd.

omgevingsdienst HAAGLANDEN

Beoordeling melding derde reductie grondwateronttrekking

Op basis van voorschrift 15a dienen wij op basis van de ingediende melding en een actuele onderzoeksrapportage te bepalen op welke datum de voorgenomen reductie van het onttrekkingsdebiet mag worden geëffectueerd. In de eerder genoemde rapportages uit 2005 en 2008 wordt gedetailleerd ingegaan op de mogelijke effecten van het reduceren van het onttrekkingsdebiet. Deze rapporten zijn echter niet recent. In 2014 heeft de GR een wijziging van de vergunning aangevraagd voor de verplaatsing van de onttrekkingsbronnen. Ten behoeve van deze wijzigingsaanvraag is een m.e.r.-studie uitgevoerd (MER voor de gedeeltelijke verplaatsing van de grondwateronttrekking Delft Noord, Tauw bv, projectnummer 1219436, 19 juni 2014). In de studie is opnieuw een inventarisatie gedaan van alle mogelijke grondwater gerelateerde belangen die in de omgeving zouden kunnen spelen. Hieruit zijn geen belangen gebleken die bij de rapportages uit 2005 en 2008 nog niet waren meegenomen. Verder kan uit de studie worden opgemaakt dat de verplaatsing van de bronnen niet tot dusdanig andere hydrologische effecten leidt, dat bij een reductie van de onttrekking (significant) andere effecten mogen worden verwacht dan eerder is aangenomen.

In de afgelopen jaren is de effectmonitoring (zowel grondwatermonitoring als zettingsmonitoring) geïntensiveerd. Er wordt op meer plaatsen gemonitord en door digitalisering wordt tevens frequenter gemonitord. In onderlinge afstemming tussen gemeente en bewoners is het monitoringsnetwerk in 2017 uitgebreid met zes freatische peilbuizen. Deze peilbuizen zijn geplaatst op plaatsen waarvan de bewoners verwachten dat het grondwater hier als eerste zou kunnen stijgen. Verder zijn in 2017 en 2018 de eerste onttrekkingsreducties van steeds 120 m³ geëffectueerd. In de maanden voor, tijdens en na deze reductie is intensief gemonitord. Door het intensief monitoren van de eerste onttrekkingsreducties is meer inzicht verkregen in de relatie tussen het reduceren van de onttrekking en daarmee samenhangende veranderingen van stijghoogten en freatische grondwaterstanden. Gebleken is dat de veranderingen van de stijghoogte in het eerste watervoerende pakket geringer zijn dan op basis van de studies uit 2005 en 2008 mag worden verwacht. Veranderingen van de freatische grondwaterstand door toedoen van de onttrekkingsreducties tot een huidig onttrekkingsdebiet van circa 960 m³ per uur zijn niet geconstateerd, hier zijn de effecten dus niet groter gebleken dan mag worden verwacht.

Kanttekening bij het vorenstaande is wel dat in de meest recente rapportage (welke betrekking heeft op de tweede reductiestap) niet de resultaten van het brede monitoringsnetwerk zijn verwerkt. De monitoringsgegevens van de maatgevende peilbuizen zijn in Quickscan II van de periode tot één maand na de tweede onttrekkingsreductie verwerkt. Ondanks dat niet wordt verwacht dat de tweede onttrekkingsreductie in een latere periode (najaar / winter) zal leiden tot een significant andere beïnvloeding van freatische grondwaterstand en stijghoogte in het eerste watervoerende pakket, dient het nog niet beschikbaar hebben van monitoringsgegevens van het brede monitoringsnetwerk (alsmede van de maatgevende peilbuizen in de genoemde latere periode) wel te worden meegewogen bij ons besluit.

Op basis van de rapportages uit 2005, 2008 en 2014, het uitgebreide monitoringsnetwerk en de daarbij horende monitoringsrapportages tot en met 2017 (dus inclusief de eerste onttrekkingsreductie), alsmede de eerste resultaten van de tweede onttrekkingsreductie, zijn wij van mening dat er sprake is van voldoende informatie om een actuele inschatting van de mogelijke effecten door de beoogde derde onttrekkingsreductie te kunnen geven. De gezamenlijke informatie mag derhalve worden beschouwd als een actuele onderzoeksrapportage, zoals bedoeld in het voorschrift.

Wij hebben vorengenoemde informatie beoordeeld. In het Deltares-onderzoek uit 2008 zijn onder andere scenario's doorgerekend met een debietreductie tot 1.000 m³ per uur (dus een iets hoger debiet dan het huidige onttrekkingsdebiet) en een debietreductie tot 800 m³ per uur. De nu voorgenomen debietreductie zal leiden tot een debiet van 840 m³ per uur, dus slechts iets hoger dan het in het onderzoek doorberekende

omgevingsdienst HAAGLANDEN

scenario van 800 m³ per uur. Op basis van worst case berekeningen worden (beperkte) nadelige gevolgen verwacht (afname kadestabiliteit, wateroverlast, aantasting oppervlaktewaterkwaliteit en verticale bodembeweging), waardoor maatregelen mogelijk nodig zullen zijn. Bij de berekeningen is de kanttekening gemaakt dat deze zijn uitgevoerd op basis van worst case aannames en dat de effecten bij reductie in de praktijk dus eerder beperkter dan groter kunnen zijn dan nu aangenomen. Verder bedraagt de voorgenomen reductiestap geen stap van 200 m³ per uur (waarmee is gerekend), maar van 120 m³ per uur. Effectveranderingen zullen dus ook daarom al geringer zijn dan berekend. De verwachting dat de effecten geringer zullen zijn wordt ook gezien in de monitoringsresultaten van de afgelopen jaren en de eerste onttrekkingsreducties in 2017 en 2018. Bij een tijdelijke (onbedoelde) debietverlaging, en bij de onttrekkingsreducties, zijn geen stijghoogteveranderingen gemeten van een omvang zoals berekend. Er zijn in deze situaties tevens geen veranderingen van de freatische grondwaterstand waargenomen. Zoals de gemeente in 2017 al heeft aangegeven, is de kadestabiliteit waar nodig al verbeterd en is er op meerdere plaatsen drainage aangebracht. In het afgelopen jaar zijn de projecten rond aanleggen van drainage voortgezet, waardoor op nog meer plaatsen drainage aanwezig is. Op deze plaatsen worden dus al geen negatieve effecten meer verwacht. Gezien het vorenstaande worden geen (significante) effecten voor omgevingsbelangen verwacht door de beoogde derde reductiestap van 120 m³ per uur.

Op grond van de berekeningen wordt in de rapportage van 2008 geconcludeerd dat het de voorkeur verdient om bij reductie een voorzichtige strategie te volgen waarbij gelijktijdige monitoring van de gevolgen een centrale rol speelt. Bij ongewenste effecten is dan tijdig ingrijpen mogelijk. Voorstel in de rapportage is de reductiestap proefondervindelijk te bepalen, waarbij als indicatie een reductie van 50 m³ per uur wordt voorgesteld. In 2017 en 2018 zijn de onttrekkingsreducties uitgevoerd in drie stappen van 40 m³ per uur, met tussenpozen van steeds één maand. De melding van 14 november 2018 voor het jaar 2019 betreft een reductie van 120 m³ per uur, gelijk aan de eerste reducties in 2017 en 2018. De gemeente geeft hierbij aan de reductie ook in 2019 weer in drie stappen te willen doen, over een periode van circa drie maanden. De monitoring is gelijk aan de monitoring in 2017 en 2018 en wordt voor een aanzienlijk deel digitaal uitgevoerd. Er wordt zodoende niet alleen een goed beeld van de effecten verkregen, maar resultaten zijn snel beschikbaar. Er hoeft tussen twee stappen dus niet een lange periode te zitten, omdat binnen korte tijd kan worden beschouwd wat de eventueel opgetreden effecten van de vorige stap zijn. Vervolgens kan snel worden ingeschat / berekend wat de te verwachten effecten van de volgende stap zullen zijn, voordat de volgende reductiestap daadwerkelijk wordt doorgevoerd. Hierbij zal gebruik worden gemaakt van de ervaringen die in 2017 en 2018 zijn opgedaan bij de eerste onttrekkingsreductie. Verder zal de uitvoering van de reductie in een periode met lagere natuurlijke stijghoogten (voorjaar / zomer) er toe leiden dat bij het uitvoeren van een reductiestap eventueel (onverwachte grote) stijghoogte- of grondwaterstandsstijgingen niet direct zullen leiden tot problemen voor omgevingsbelangen. Indien een situatie met (onverwachte grote) stijghoogte- of grondwaterstandsstijgingen zich voordoet, kan tijdig worden ingegrepen. De melding van 14 november 2018, met de daarin voorgestelde werkwijze, voldoet daarmee naar onze mening aan de in de rapportage van 2008 aangegeven gewenste stapsgewijze reductie.

De datum waarop de reductie mag worden geëffectueerd, dient te worden bepaald naar aanleiding van de termijn die nodig is om schadebeperkende maatregelen te nemen. Schadebeperkende maatregelen lijken gezien het vorenstaande niet nodig, uitgaande van het stapsgewijs effectueren in voorjaar of zomer. Er bestaat geen noodzaak om een termijn op te leggen voordat de reductie mag worden geëffectueerd. Wel nemen wij voorwaarden op over de periode waarin de reductie moet worden geëffectueerd, de fasering, de uit te voeren monitoring, het opnemen van de in overleg met omwonenden geplaatste peilbuizen in het monitoringsnetwerk en de te nemen maatregelen indien blijkt dat onverwachts toch grotere effecten dan verwacht optreden of schade aan omgevingsbelangen dreigt. Omdat op dit moment de monitoringsresultaten van de maatgevende peilbuizen tot één maand na de onttrekkingsreductie in 2018 zijn

omgevingsdienst HAAGLANDEN

gerapporteerd, is het wel van belang dat, voordat wordt overgegaan tot een volgende onttrekkingsreductie, wordt gecontroleerd of de eerste onttrekkingsreductie in najaar / winter 2018-2019 niet alsnog heeft geleid tot significante grotere veranderingen van de stijghoogten in het eerste watervoerende pakket (en daarmee mogelijk significante effecten op de freatische grondwaterstand). Verder zijn de monitoringsresultaten van het brede monitoringsnetwerk over het jaar 2018 nog niet bekend. Voor dit brede monitoringsnetwerk dient nog te worden beschouwd of een (voorgenomen) volgende onttrekkingsreductie naar verwachting zou kunnen leiden tot significant negatieve effecten voor omgevingsbelangen.

De voorgenomen onttrekkingsreductie mag derhalve slechts worden geëffectueerd indien uit de volledige monitoringsrapportage over het hele jaar 2018, zoals beschreven in de monitoringsrapportage ('Grondwateronttrekking Delft-Noord resultaten monitoring 2015', Nelens & Schuurmans, dossier R0143, 16 februari 2017), blijkt dat de stijghoogten in het eerste watervoerend pakket in het najaar/winter niet boven grenswaarden zijn uitgekomen en significant negatieve effecten op omgevingsbelangen naar aanleiding van een volgende onttrekkingsreductie niet worden verwacht. De grenswaarden voor de vijf maatgevende peilbuizen in het eerste watervoerende pakket zijn vastgesteld op basis van de in de eerdere onderzoeken gestelde verwachtingen.

In afwijking van de debietreducties in 2017 en 2018 zal bij de debietreductie in 2019 tevens sprake zijn van een (gelijktijdige) debietverplaatsing van de onttrekkingslocatie op het DSM-terrein naar de onttrekkingslocaties langs de Meeslaan en Prinses Beatrixlaan. Deze verplaatsing kan gevolgen hebben voor de stijghoogten (en heel misschien ook freatische grondwaterstanden) die worden gemeten in de peilbuizen van het monitoringsnetwerk. Dit betekent ook dat twee gelijktijdige activiteiten (debietreductie en debietverplaatsing) invloed zullen hebben op de monitoringsresultaten. De gemeente dient hier bij het opstellen van de in de voorwaarden genoemde rapportages rekening mee te houden, waarbij zo veel als mogelijk de effecten van beide activiteiten separaat dienen te worden beoordeeld. Voorwaarde F is hierop aangepast ten opzichte van de toestemmingen voor de eerdere onttrekkingsreducties in 2017 en 2018.